

Redovisning av myndigheters intäkter och kostnader 2019 för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Redovisning till regeringen enligt 10 kap. 7 § förordningen om avgifter för
prövning och tillsyn enligt miljöbalken den 15 april 2020

Innehåll

INNEHÅLL	2
SAMMANFATTNING	4
OM SAMMANSTÄLLNINGEN	5
Krav på redovisning	5
Metod och avgränsningar	5
Särskilt om länsstyrelsernas redovisningar	5
RESULTAT	7
Centrala myndigheternas redovisningar	7
Domstolsverkets redovisning	7
Naturvårdsverkets, Havs- och vattenmyndighetens och Kammarkollegiets redovisningar	8
Länsstyrelsernas redovisningar	9
Länsstyrelsernas intäkter och kostnader för prövning och tillsyn (3 §)	9
Länsstyrelsens redovisning av tillsyn som inte kan täckas av avgifter enligt FAPT (4 §)	13
ANALYSER OCH SLUTSATSER	15
Statens samlade intäkter och kostnader för tillsyn och prövning i första instans	15
De centrala myndigheternas intäkter och kostnader	15
Länsstyrelsens intäkter och kostnader	15
UTVECKLINGSBEHOV	18
BILAGA 1 LÄNSSTYRELSENS ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER	19
BILAGA 2 KOMPLETTERANDE BEGÄRAN OM LÄNSSTYRELSESNAS NEDLAGDA TID (H) FÖR TILLSYN	20

Sammanfattning

Naturvårdsverket ska årligen till regeringen redovisa ett antal uppgifter om statliga myndigheters intäkter och kostnader för tillsyn och prövning enligt miljöbalken. I denna, den fjärde redovisningen, konstateras följande:

- I årets rapport summeras de statliga myndigheternas och länsstyrelsernas, kostnader och intäkter för tillsyn, samråd samt prövning i miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolen avseende miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet i första instans. Intäkterna för detta uppgår till ca 200 miljoner kronor medan kostnaderna uppgår till ca 278 miljoner kronor. Se även tabell 7. Värt att påpeka är att kommunernas avgiftsintäkter och kostnader för tillsyn enligt miljöbalken inte ingår i denna sammanställning. Inte heller kostnader för överprövningar ingår.
- Liksom i föregående redovisningar påpekar Naturvårdsverket de svårigheter som uppstår att utifrån förordningens redovisningskrav presentera länsstyrelsens intäkter och kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Detta gäller såväl de faktiska kostnaderna som ska redovisas enligt 10 kap. 3 §, som det bedömda behovet som ska redovisas enligt 10 kap. 4 §. En slutsats som här lyfts fram är att länsstyrelsernas tillsyn finansieras genom förvaltningsanslaget, och står därför inte i direkt proportion till avgiftsuttaget eller tillsynsbehovet. Naturvårdsverket presenterar i denna rapport en rad ytterligare iakttagelser inför en eventuell översyn av rapporteringskraven.
- Domstolsverkets, Havs- och vattenmyndighetens, Naturvårdsverkets och Kammarkollegiets kostnader för samråd samt tillståndsprövning i första instans avseende miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet uppgår till ca 50 miljoner kr. Intäkterna, som för domstolsverkets del består av avgiftsintäkter, och för de tre övriga myndigheterna består av ersättningar för rättegångskostnader, uppgår till ca 14 miljoner kr. Se även tabell 1 och 2.
- Länsstyrelsens intäkter och kostnader redovisas i denna rapport dels i sin helhet men också sammanställt. Se tabell 3, 4 och 5. En kompletterade redovisning görs för att påvisa gapet mellan länsstyrelsens kostnader och avgiftsintäkter för tillsyn av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Se figur 3 och 4. Av dessa framkommer länsstyrelserna varierade grad av avgiftsuttag kontra tillsynskostnader. Vattenverksamheter är i hög grad finansierad av skattemedel istället för avgifter.
- Länsstyrelsen ska beräkna de nödvändiga tillsynsåtgärder som inte kan täckas av tillsynsavgifter enligt förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Behovet av resurser uppgår enligt länsstyrelsen till cirka 650 miljoner kr medan avgiftsintäkterna uppgår till cirka 90 miljoner kr. Den tillsyn som inte kan täckas av avgifter uppgår således till ca 550 miljoner kr och är istället finansierad av skattebetalare. Det finns dock en del frågetecken kring dessa beräkningar som bör beaktas. Se tabell 6 och resonemang om metodiken i avsnittet om länsstyrelsens beräknade kostnader för tillsyn.

Om sammanställningen

Krav på redovisning

Naturvårdsverket ska enligt 10 kap. 7 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT), sammanställa uppgifter om intäkter och kostnader för prövning och tillsyn som Domstolsverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet samt länsstyrelserna ska redovisa till Naturvårdsverket. Sammanställningen av uppgifterna ska lämnas till regeringen senast den 15 april varje år. Naturvårdsverket ska även göra en årlig uppföljning och lämna eventuella förslag med anledning av resultatet. Kraven som ställs på myndigheternas redovisningar av intäkter och kostnader framgår i sin helhet i 10 kap. 1–7 §§ FAPT.

För 10 kap. 1–3 §§ FAPT gäller, enligt Naturvårdsverkets tolkning, att kostnader ska innefatta samtliga kostnader med undantag för civilrättsliga frågor. Kostnader som ska redovisas inkluderar lönekostnader, kostnader för overhead, resekostnader, traktamenten, konsultarvoden och liknande.

Enligt 10 kap. 5 § FAPT ska länsstyrelserna samverka för en enhetlig redovisning av 3 och 4 §§. Se avsnittet Metod och avgränsningar för redogörelse för hur länsstyrelserna samverkat.

Enligt 10 kap. 6 § FAPT ska redovisningarna av 1–4 §§ göras elektroniskt till Naturvårdsverket på det sätt som Naturvårdsverket behöver för sin sammanställning och uppföljning. Se Metod och avgränsningar för redogörelse för hur Naturvårdsverket samlat in de enskilda myndigheternas redovisningar.

Redovisningskraven i 10 kap. FAPT trädde i kraft 7 april 2015. Denna sammanställning redovisar uppgifter om intäkter och kostnader 2019 och är således den fjärde sammanställningen som redovisas till regeringen.

Metod och avgränsningar

Denna sammanställning innehåller utvalda uppgifter och sammanställningar som myndigheterna lämnat till Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket vill också framhäva att uppgifterna till viss del är uppskattningar och att myndigheterna gjort egna reservationer i sina redovisningar. Myndigheterna ansvarar själva för kvalitetssäkring av sina redovisade uppgifter.

Naturvårdsverket gjorde ett utskick till samtliga länsstyrelser och de berörda centrala myndigheterna den 29 januari 2020 om hur de ska redovisa sina uppgifter till Naturvårdsverket. Påminnelser skickades ut till de myndigheter som inte redovisat sina uppgifter i tid.

Särskilt om länsstyrelsernas redovisningar

Liksom tidigare år har länsstyrelserna samverkat för en enhetlig redovisning av 10 kap. 3–4 §§ FAPT. Samverkan mellan länsstyrelserna har skett på två sätt:

1. För redovisningen av 3 § har varje länsstyrelse via sina stödsystem rapporterat intäkter och kostnader för prövning och tillsyn till länsstyrelsernas gemensamma ekonomiadministration i (EA-förvaltningen i Örebro) som har sammanställt och redovisat uppgifterna till Naturvårdsverket.
2. För redovisningen av 4 § har Miljösamverkan Sverige ytterligare vidareutvecklat den modell som togs fram till 2017 års redovisning. Liksom för tidigare års redovisningar har kostnader för *nödvändiga tillsynsåtgärder* likställts med kostnader för de tillsynsbehov som anges i länsstyrelsernas behovsutredningar. Av Miljösamverkan Sveriges beskrivning till modellen för behovsutredningar framgår att ”Behovsutredningen ska inriktas på att beskriva det välvägda och realistiska tillsynsbehovet så långt det är möjligt. Det ger ett rimligt behov att förhålla sig till vid de prioriteringar som behöver göras jämfört med tillgängliga resurser och andra förutsättningar i den fortsatta planeringen.”¹

I sammanställningen utgår länsstyrelsernas kostnader för tillsynsvägledning och registerhållning. Detta beror på att det inte ansetts vara befogat utifrån kostnaderna för länsstyrelserna att registrera och särredovisa dessa kostnader.²

Utöver innehållet som specificeras i 10 kap. FAPT kommer Naturvårdsverket även i år att presentera ett utdrag från länsstyrelsernas tidsredovisning av den utförda tillsynen som jämförs med det beräknade behovet av tillsyn, angivet i timmar istället för kostnader. Mer om detta finns att läsa i avsnittet om länsstyrelsens redovisningar.

¹ Miljösamverkan Sverige Modell För Behovsutredning version 2019-06-28.

² Naturvårdsverket 2010. Redovisning av regeringsuppdrag – Avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken Dnr 526-197-09 Rt

Resultat

Centrala myndigheternas redovisningar

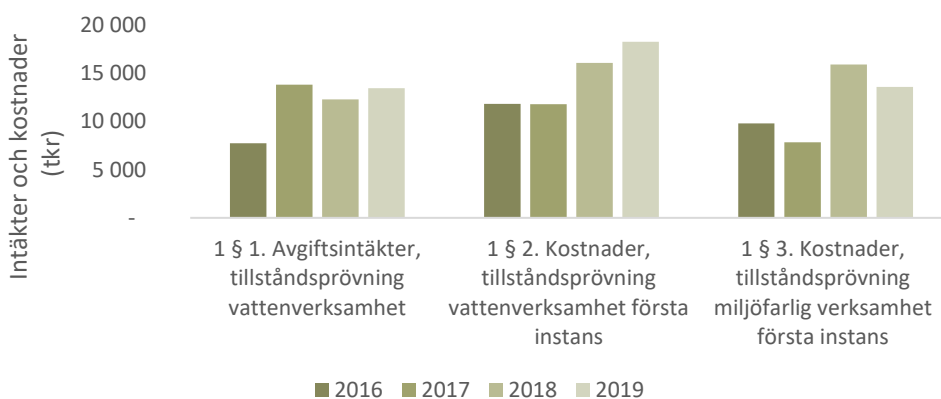
Domstolsverkets redovisning

Domstolsverket har redovisat kostnader och avgiftsintäkter för domstolarnas mål i första instans, se tabell 1.

Tabell 1. Domstolsverkets redovisade intäkter och kostnader hos domstolarna under 2019 enligt 10 kap. 1 § FAPT

Redovisning 10 kap. 1 § (tkr)	
1 § 1. Avgiftsintäkter, tillståndsprövning vattenverksamhet	- 13 441
1 § 2. Kostnader, tillståndsprövning vattenverksamhet första instans	18 251
1 § 3. Kostnader, tillståndsprövning miljöfarlig verksamhet första instans	13 579

I figur 1 framgår hur domstolarnas intäkter och kostnader har förändrats över tid. För verksamheten 2019 anger Domstolsverket att fler mål avgjorts avseende vattenverksamhet jämfört med 2018 medan man under 2019 avgjort färre mål avseende vattenverksamheter jämfört med 2018.

Figur 1. Domstolarnas intäkter och kostnader under 2019 för tillståndsprövning av vattenverksamheter i första instans samt kostnader för tillståndsprövning miljöfarlig verksamhet i första instans.

DOMSTOLSVERKETS REDOVISNING

Domstolarnas redovisning bygger på tidsredovisning under 2 månader som räknas upp till helår. Variationer av vilka mål som domstolarna hanterar under året kan påverka resultatet.

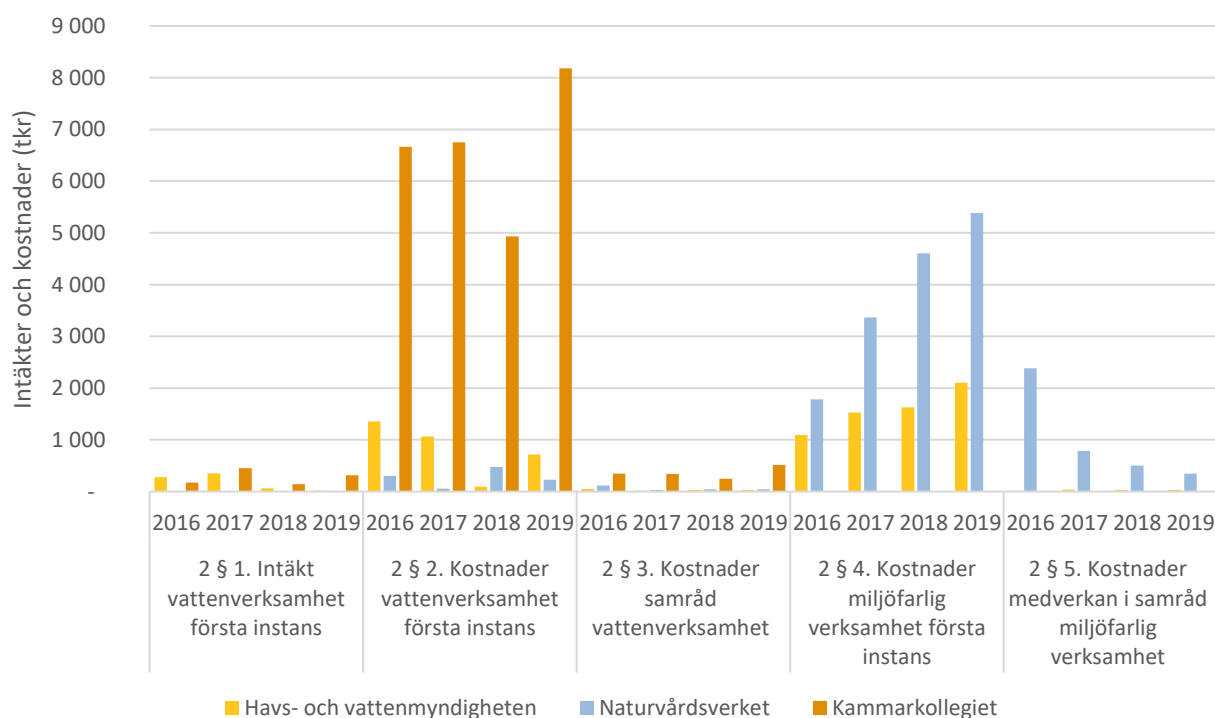
Naturvårdsverkets, Havs- och vattenmyndighetens och Kammarkollegiets redovisningar

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Kammarkollegiets redovisade uppgifter framgår av tabell 2. Uppgifterna om prövning avser endast första instans.

Tabell 2. Naturvårdsverkets, Havs- och vattenmyndighetens samt Kammarkollegiets redovisning av intäkter och kostnader för prövning under 2019. Beloppen anges i tusentals kronor.

Redovisning 10 kap. 2 § FAPT 2019 (tkr)	Naturvårdsverket	Havs- och vattenmyndigheten	Kammarkollegiet
2 § 1. Intäkt - ersättning för rättegångskostnader tillståndsprövning vattenverksamhet första instans	0	- 21	- 318
2 § 2. Kostnader för medverkan i tillståndsprövning vattenverksamhet första instans i mark o miljödomstol (ej initiering av prövning enl. MB 24:7)	230	720	8 180
2 § 3. Kostnader för medverkan i samråd för vattenverksamhet	46	32	511
2 § 4. Kostnader för medverkan i tillståndsprövning miljöfarlig verksamhet i första instans i mark o miljödomstol (ej initiering av prövning enl. MB 24:7)	5 387	2 102	0
2 § 5. Kostnader för medverkan i samråd miljöfarlig verksamhet	344	34	0

I figur 2 framgår hur myndigheternas intäkter respektive kostnader förändrats sedan redovisningskravet i 10 kap. 2 § FAPT trädde i kraft. Redogörelser för orsakerna till de årliga variationerna framgår i avsnitten för respektive myndighet nedan.

Figur 2. Intäkter och kostnader för Havs- och vattenmyndighetens, Naturvårdsverkets och Kammarkollegiets deltagande i samråd och tillståndsprövning (första instans) av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Beloppen anges i tusentals kronor.

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS REDOVISNING

Förändringen över tid kan delvis förklaras av att det under 2018 var färre personer som arbetade med uppgiften att handlägga remisser i miljöbalksärenden. Orsaken var personalbrist på grund av att det varit svårt att rekrytera rätt kompetens och att befintliga resurser också arbetat med programområde vattenmiljö och vattenkraft i stor utsträckning

NATURVÅRDSVERKETS REDOVISNING

Naturvårdsverket har under 2019 ökat kostnaderna för prövningar av miljöfarlig verksamhet jämfört med föregående år samtidigt som kostnaderna för medverkan i samråd minskat. Ett skäl till de ökade kostnaderna för prövningen är att Naturvårdsverket deltagit i fler ärenden 2019 jämfört med 2018.

Naturvårdsverket har under perioden 2016–2019 inte haft intäkter i form av ersättning för rättegångskostnader vid tillståndsprövning av vattenverksamheter i första instans.

KAMMARKOLLEGIETS REDOVISNING

Kammarkollegiet anger att de ökade kostnaderna kan härledas till ökade kostnader för OH och löner.

Länsstyrelsernas redovisningar

Länsstyrelsernas intäkter och kostnader för prövning och tillsyn (3 §)

Länsstyrelsernas gemensamma ekonomiadministration har sammanställt länsstyrelsernas avgiftsintäkter och kostnader för prövning och tillsyn i enlighet med vad som framgår av 10 kap. 3 § FAPT. I tabell 3 presenteras uppgifterna summerat till kostnader och intäkter för prövning och tillsyn. Tabellerna ger inte en fullständig bild av länsstyrelsens kostnader och intäkter av prövning och tillsyn enligt miljöbalken av följande skäl:

1. I 10 kap. 3 § FAPT ställs endast krav på redovisning av uppgifter om vattenverksamheter och miljöfarliga verksamheter. Detta innebär att exempelvis tillsyn över förorenade områden, skyddade områden och annan naturvårdstillsyn, inte framgår i tabell 3–5 i denna rapport.
2. De koder i länsstyrelsernas tidredovisningssystem som ligger till grund för uppgifterna enligt 10 kap. 3 § bedöms av länsstyrelsen inte täcka upp för länsstyrelsens kostnader för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Länsstyrelsen redovisar därför sina så kallade ”Övriga kostnader” som inkluderar exempelvis chefs myndighetsutövning kopplat till tillsyn och prövning men även annan tid såsom planering och kompetensutveckling. Dessa övriga kostnader uppgår till över 100 000 000 kr för tillsynen och prövningen. Dessa kostnader är inkluderade i sammanställningen i tabell 4. Koderna som avses listas i bilaga 1.
3. När länsstyrelsens intäkter och kostnader för tillsyn och prövning jämförs bör det även beaktas att intäkterna som länsstyrelsen beslutar om är tänkta att även finansiera annan statlig prövningsverksamhet.
4. I dagsläget är det oklart om tillsynsvägledning är tänkt att finansieras av prövnings- och tillsynsavgiften. Länsstyrelsernas kostnader för tillsynsvägledning ingår inte i redovisningen.

Tabell 3. Sammanställning av länsstyrelsens kostnader för tillsyn och prövning av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamheter. Uppgifterna redovisas exklusive övriga kostnader. Beloppen anges i tusentals kronor.

	Miljöfarlig verksamhet	Vattenverksamhet	Totalt
Intäkter för prövning och tillsyn (tkr)	- 169 061	- 16 440	- 185 501
Kostnader för prövning och tillsyn (tkr)	163 644	64 588	228 232
Differens kostnader-intäkt	- 5 417	48 148	42 731

Tabell 4. Sammanställning av länsstyrelsens kostnader för tillsyn och prövning av miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Uppgifterna redovisas inklusive övriga kostnader. Beloppen anges i tusentals kronor.

	Miljöfarlig verksamhet	Vattenverksamhet	Totalt
Intäkter för prövning och tillsyn (tkr)	- 169 061	- 16 440	- 185 501
Kostnader för prövning och tillsyn (tkr)*	219 845	113 883	333 729
Differens kostnader-intäkt*	50 784	97 443	148 227

Tabell 5. Länsstyrelsens avgiftsintäkter och kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken enligt redovisningskraven i 10 kap. 3 § FAPT, samt de övriga kostnader som länsstyrelsen uppgett. Liksom i tabell 4 presenteras även de övriga kostnader som listas i bilaga 1. Beloppen anges i tusentals kronor. Länsstyrelser med asterisk har miljöprövningsdelegation inom länet.

	BLEKINGE	DALARNA*	GOTLAND	GÄVLEBORG	HALLAND*	JÄMTLAND	JÖNKÖPING	KALMAR*	KRONBERG	NORRBOTTEN*	SKÅNE*	STOCKHOLM*	SÖDERMANLAND	UPPSALA*	VÄRMLAND	VÄSTERBOTTEN*	VÄSTERNORRLAND*	VÄSTMANLAND	VÄSTRA GÖTALAND*	ÖREBRO*	ÖSTERGÖTLAND*	SAMTLIGA LÄNSSTYRELSE		
1. avgiftsintäkter för prövning och tillsyn av miljöfarliga verksamheter	- 3 574	- 6 743	- 1 564	- 6 915	- 5 458	- 4 173	- 10 718	- 6 517	- 4 360	- 7 983	- 20 583	- 9 962	- 4 398	- 3 581	- 8 882	- 8 674	- 10 080	- 5 190	- 23 872	- 6 414	- 9 419	- 169 061		
2. Kostnader för samråd och beslut om betydande miljöpåverkan för miljöfarlig verksamhet	29	627	100	67	161	243	201	201	318	565	411	487	332	182	445	979	213	234	1 057	169	248	7 266		
3. kostnader för tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegationen	219	4 749	165	380	3 103	466	455	5 486	371	2 697	11 374	4 412	433	5 499	345	5 860	8 269	210	9 484	4 069	5 985	74 031		
4. kostnader för medverkan vid tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet i första instans i Mark- och miljödomstol, med undantag för kostnader att initiera tillståndsprövning enligt 24 kap. 7 § miljöbalken	72	57	1 048	24	305	99	469	123	28	1 134	1 490	742	983	706	337	919	402	302	1 292	510	404	11 445		
5. kostnader för operativ tillsyn över miljöfarlig verksamhet, med undantag för kostnader för handläggning av miljöanktionsavgifter och åtalansmälningar	866	1 666	847	2 389	1 178	2 950	3 009	2 543	2 395	1 837	7 388	3 942	3 293	572	4 113	3 799	4 819	1 822	14 182	1 650	5 641	70 901		
6. avgiftsintäkter för tillståndsprövning av markavvattning	-	-	2	-	5	-	1	-	2	-	-	1	-	-	-	20	-	4	-	6	-	13	-	85
7. avgiftsintäkter för handläggning av anmälan av anmälningspliktig vattenverksamhet	- 142	- 130	- 467	- 144	- 89	- 81	- 145	- 196	- 116	- 224	- 139	- 372	- 140	- 96	- 189	- 90	- 191	- 50	- 483	- 101	- 9	- 3 596		
8. avgiftsintäkter för operativ tillsyn över markavvattning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6		
9. avgiftsintäkter för operativ tillsyn över vattenverksamhet utom markavvattning	- 64	- 756	-	- 238	- 200	- 1 706	- 178	-	- 275	- 1 405	- 405	- 102	- 6	-	-	- 1 821	- 1 056	- 4	- 966	- 429	- 230	- 9 842		
10. intäkter i form av ersättning för rättegångskostnader vid tillståndsprövning av vattenverksamhet i första instans	- 122	- 137	- 413	- 202	-	- 14	-	- 105	- 9	-	- 216	- 722	- 2	- 111	- 71	-	- 104	- 88	- 595	-	-	- 2 911		
11. kostnader för samråd och beslut om betydande miljöpåverkan för vattenverksamhet	205	103	34	152	29	130	67	104	135	233	329	407	88	109	118	169	110	40	379	85	50	3 076		
12. kostnader för tillståndsprövning av vattenverksamhet i första instans i mark- och miljödomstol, med undantag för kostnader för att initiera tillståndsprövning enligt 24 kap. 7 § miljöbalken	306	45	608	286	312	61	87	81	240	257	1 256	1 060	144	150	508	557	327	92	1 058	317	95	7 845		
13. kostnader för dispensprövning och tillståndsprövning av markavvattning	3	50	43	7	13	37	17	7	48	31	213	2	13	25	-	112	18	47	147	24	15	874		
14. kostnader för handläggning av anmälan från anmälningspliktig vattenverksamhet	1 075	840	293	927	388	441	980	948	943	2 317	1 773	1 527	968	343	1 282	583	913	538	5 065	540	387	23 070		
15. kostnader för operativ tillsyn över markavvattning, med undantag för kostnader för handläggning av miljöanktionsavgifter och åtalansmälningar	31	13	21	203	1	65	47	9	11	109	38	79	30	26	7	37	6	83	232	141	52	1 242		
16. kostnader för operativ tillsyn över vattenverksamhet utom markavvattning, med undantag av kostnader för handläggning av miljöanktionsavgifter och åtalansmälningar	554	1 710	70	1 421	347	610	890	621	467	2 804	3 112	2 436	129	263	1 949	1 385	1 137	812	5 528	1 353	884	28 481		
Totalt intäkter 10 kap. 3 § FAPT	- 3 902	- 7 768	- 2 449	- 7 499	- 5 748	- 5 976	- 11 041	- 6 819	- 4 760	- 9 622	- 21 344	- 11 160	- 4 547	- 3 788	- 9 141	- 10 605	- 11 435	- 5 344	- 25 930	- 6 947	- 9 676	- 185 501		
Totalt kostnader 10 kap. 3 § FAPT	3 358	9 859	3 229	5 856	5 837	5 102	6 221	10 124	4 955	11 984	27 383	15 093	6 412	7 876	9 103	14 400	16 216	4 181	38 423	8 860	13 760	228 232		
Övriga kostnader	2 477	6 586	2 559	5 876	1 518	2 413	4 908	5 667	3 858	3 351	10 732	7 845	3 416	2 863	2 860	4 396	4 174	6 872	14 912	5 056	3 157	105 496		
Totalt intäkter FAPT 10 kap. 3 §	- 3 902	- 7 768	- 2 449	- 7 499	- 5 748	- 5 976	- 11 041	- 6 819	- 4 760	- 9 622	- 21 344	- 11 160	- 4 547	- 3 788	- 9 141	- 10 605	- 11 435	- 5 344	- 25 930	- 6 947	- 9 676	- 185 501		
Totalt kostnader FAPT 10 kap. 3 § samt övriga kostnader	5 835	16 445	5 788	11 733	7 355	7 514	11 129	15 790	8 813	15 335	38 115	22 938	9 828	10 739	11 963	18 796	20 391	11 053	53 335	13 916	16 917	333 729		

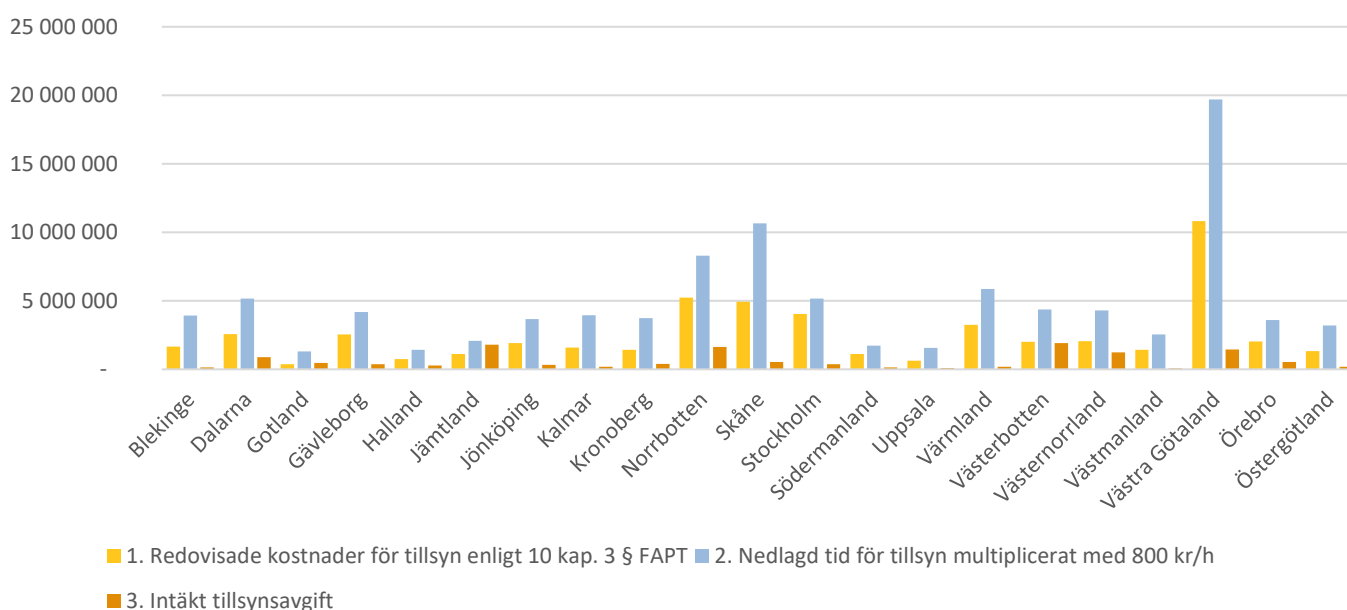
KOSTNAD FÖR UTFÖRD TILLSYN OMRÄKNAT FRÅN TIMMAR JÄMFÖRT MED AVGIFTSINTÄKTER

Inför årets redovisning har Naturvårdsverket även begärt in uppgifter om länsstyrelsernas utförda tillsyn angivet i timmar för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet.³ Utifrån dessa uppgifter kan kostnader för tillsynen beräknas schablonmässigt och utan att variationer i OH-kostnader påverkar utfallet. I figur 3 och 4 presenteras uppgifterna för respektive länsstyrelse med följande ingångsdata:

1. Redovisade kostnader för tillsyn enligt de uppgifter som länsstyrelserna redovisat i enlighet med 10 kap. 3 § FAPT.⁴
2. Nedlagd tid för tillsyn omräknat till kostnad med schablonkostnaden 800 kr per timme⁵
3. Avgiftsintäkter för respektive tillsynsområde som länsstyrelsen redovisat

Uppgifterna i parameter 1-3 är således olika sätt att uttrycka länsstyrelsernas tänkbara kostnader för utförd tillsyn. Skälen till att uppgifterna redovisas på detta sätt är för att påvisa vilka faktiska och teoretiska kostnader som intäkterna ska motsvara.

Kostnader och intäkter tillsyn vattenverksamheter

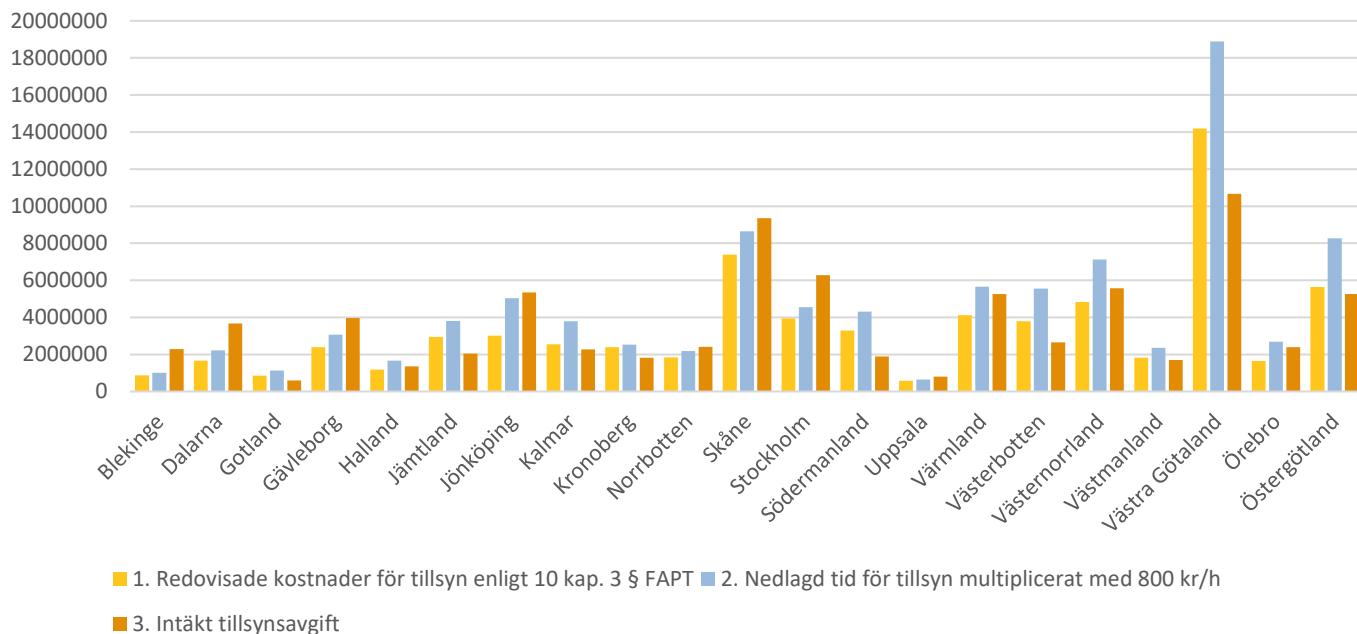
Figur 3. Kostnader för tillsyn av vattenverksamheter med tre olika beräkningsmodeller för kostnad samt intäkter för tillsynen. Beloppen anges i kr.

³ VÄS-koderna som ingår i denna jämförelse listas i Bilaga 2.

⁴ Exklusive de övriga kostnaderna

⁵ För tillsyn av bland annat vattenverksamheter ska en avgift tas ut på 800 kr per timme. Denna kostnad används här som schablon även för miljöfarlig verksamhet

Kostnader och intäkter tillsyn Miljöfarlig verksamhet

Figur 4. Kostnader för tillsyn av miljöfarlig verksamhet med tre olika beräkningsmodeller för kostnad samt intäkter för tillsynen. Beloppen anges i kronor.

Uppgifterna om kostnader för såväl vattenverksamhet som miljöfarlig verksamhet är förknippade med vissa osäkerheter. Därför bör alltför långtgående slutsatser av materialet inte dras.

Länsstyrelsens redovisning av tillsyn som inte kan täckas av avgifter enligt FAPT (4 §)

REDOVISNING ENLIGT MILJÖSAMVERKAN SVERIGES MODELL FÖR BEHOVSUTREDNING

Enligt 10 kap. 4 § FAPT ska länsstyrelserna redovisa beräknade kostnader för nödvändiga tillsynsåtgärder som enligt länsstyrelsens bedömning inte kan täckas av avgifter. I 2020 års redovisning har samtliga länsstyrelser använt Miljösamverkan Sveriges modell för att beräkna behovet av tillsyn som inte kan täckas av avgifter. Detta har möjliggjort en enhetlig redovisning av länsstyrelsernas beräknade tillsynsbehov. Uppgifterna redovisas sammanställt i tabell 6. Enligt länsstyrelsernas bedömningar uppgår det totala behovet av tillsynsresurser till drygt 800 000 timmar. Behovet innefattar tid för tillsyn samt annan tid som behövs för att utföra tillsynsuppdraget såsom förberedelser, chefstid med mera. När behovet multipliceras med kostnaden per timme (800 kr/h) framkommer de totala kostnaderna för det bedömda behovet, vilket är ca 650 000 kr. När det totala behovet sedan subtraheras med de intäkter som länsstyrelsen haft framkommer sådant tillsynsbehov som inte kan täckas av avgifter enligt förordningen. Dessa uppgår enligt länsstyrelsens beräkningar till drygt 550 miljoner kronor. Viktigt att notera är att FAPT inte medger uttag av tillsynsavgifter inom alla tillsynsområden, samtidigt som en del av tillsynen som ingår i modellen,

såsom obefogade klagomål, är tänkt att vara skattefinansierat. Detta medför att det är svårt att jämföra områdena med varandra.

Tabell 6. Länsstyrelsernas beräknade behov av tillsynsåtgärder som inte kan täckas av avgifter enligt FAPT.

Tillsynsområde	Tillsynsbehov (h)	Totalt behov av resurs (h)	Kostnad tillsynsbehov (kr)	Intäkt tillsynsavgift (kr)	Redovisning 4 § (kr)
Naturvård	114 681	152 908	122 326 652	159 687	122 166 965
Vattenverksamhet	233 261	311 014	248 811 396	13 215 499	235 595 897
Vattenskyddsområde	9 518	12 691	10 152 996	-	10 152 996
Miljöskydd	201 328	268 437	214 749 539	78 793 985	135 955 554
Förorenade områden	50 027	66 703	53 362 627	294 100	53 068 527

En analys av länsstyrelsens bedömda behov av tillsyn görs i avsnittet analys och slutsatser som börjar på nästa sida.

Ett antal länsstyrelser har gjort regionala anpassningar av modellen för att den bättre ska överensstämma med regionala förutsättningar. Exempelvis har Länsstyrelsen i Gotlands län ökat tidsåtgången för tillsyn av täkter eftersom de bedömer att det där finns ökade risker för konflikt med vattentillgång och naturvård.

KVALITATIVA BEDÖMNINGAR AV TILLSYNSBEHOVET

Flera länsstyrelser har i anslutning till sina behovsutredningar också angivit att resurserna inte motsvarar behoven i behovsutredningen. Ökade anslag för tillsynen uppges bland annat kunna leda till en ökad andel planerad tillsyn jämfört med händelsestyrd samt kortare handläggningstider.

Analyser och slutsatser

Statens samlade intäkter och kostnader för tillsyn och prövning i första instans

Med utgångspunkt från det redovisade underlaget kan en summering göras av de intäkter och kostnader för tillsyn, samråd och prövning i första instans avseende miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet göras. En sådan summering görs i tabell 7. Detta är dock samtliga kostnaderna för prövning och tillsyn eftersom kommunernas tillsyn inte ingår. Inte heller domstolarnas och andra myndigheters kostnader för överprövning ingår.

Tabell 7. Statens kostnader för tillsyn, samverkan och prövning i första instans av miljöfarlig verksamhet respektive vattenverksamhet.

Intäkter och kostnader (tkr)	Miljöfarlig verksamhet	Vattenverksamhet	Totalt
Länsstyrelsens intäkter	- 169 061	- 16 440	- 185 501
Länsstyrelsens kostnader ⁶	163 644	64 588	228 232
Centrala myndigheters intäkter	-	- 13 780	- 13 780
Centrala myndigheters kostnader	21 446	27 970	49 417
Totala intäkter	- 169 061	- 16 779	- 199 281
Totala kostnader	171 512	74 307	277 649

De centrala myndigheternas intäkter och kostnader

Domstolarnas, Havs- och vattenmyndighetens, Naturvårdsverkets och Kammarkollegiets intäkter och kostnader för tillsyn, samråd och prövning i första instans avseende miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet presenteras i tabell 1 och 2.

Variationen över de senaste fyra åren inom olika intäkts- och utgiftsposter ligger i storleksordningen enstaka miljoner kr.

Länsstyrelsens intäkter och kostnader

REDOVISNING AV PRÖVNING OCH TILLSYN (3 §)

Länsstyrelsernas intäkter och kostnader för prövning och tillsyn framgår av tabell 3, 4 och 5.

Liksom föregående år har länsstyrelserna redovisat kostnader dels uppdelat för respektive paragraf och dels i posten *övriga kostnader*. Detta försvårar en framställning av länsstyrelsens faktiska kostnader för tillsynen och prövningen eftersom det är oklart vad inom de övriga kostnaderna som är faktisk handläggning av tillsyns- och prövningsärenden och vad som är länsstyrelsens myndighetskostnader som inte är att betrakta som tillsyn eller prövning. Eftersom posten *övriga kostnader* uppgår till ca

⁶ I tabellen redovisas länsstyrelsens kostnader exklusive de *övriga kostnader* på ca 100 000 000 kr som ytterligare beskrivs i avsnittet om länsstyrelsens intäkter och kostnader för prövning och tillsyn.

100 000 000 kr har det dessutom stor påverkan på utfallet av framställningen av länsstyrelsens kostnader för tillsyn och prövning.

I figur 3 och 4 framgår länsstyrelsernas intäkter och kostnader för tillsyn av vattenverksamhet respektive miljöfarlig verksamhet med två alternativa sätt att redovisa kostnaderna. I figurerna framkommer att länsstyrelserna redovisar uppgifter som visar på regionala variationer i graden av avgiftsfinansiering.

Av uppgifterna som länsstyrelserna redovisat tycks tillsynen av vattenverksamheter i hög grad vara finansierad av skattemedel istället för avgifter.

Somliga länsstyrelser har redovisat högre avgiftsuttag för tillsynen av miljöfarlig verksamhet än de samlade kostnaderna.⁷ Detta kan tolkas som att verksamhetsutövare inom dessa län tillsammans betalar mer i tillsynsavgift än vad länsstyrelsen har kostnader för tillsyn.

Långtgående slutsatser om länsstyrelsernas avgiftsfinansieringsgrad är dock svåra att dra utifrån detta material eftersom länsstyrelsernas redovisningar inte håller tillräckligt hög kvalitet. Kostnaderna för tillsyn redovisas inte på ett tillräckligt transparent sätt för att jämförelser med avgiftsuttaget ska vara relevant.

I denna jämförelse har schablonen 800 kr per timme använts för att beräkna länsstyrelsernas presumtiva kostnader för tillsyn. Värt att notera är att den genomsnittliga kommunala timtaxan för tillsyn under 2018 uppgick till 921 kr per timme.⁸

Viktigt att påpeka är att kraven på redovisning endast omfattar miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Kostnader för tillsyn av förorenade områden, naturvårdstillsyn och vattenskyddsområden ingår exempelvis inte i denna framställning.

LÄNSSTYRELSESNAS BEDÖMDA TILLSYNSBEHOV (4 §)

Länsstyrelsens beräknade kostnader för sådan nödvändig tillsyn som inte kan täckas av avgifter har likställts med länsstyrelsernas behovsutredningar minus de avgiftsintäkter som länsstyrelsen haft. I behovsutredningarna listas antalet tillsynsobjekt som länsstyrelsen har tillsynsansvar över. Sedan multipliceras antalet objekt med en schablontid. Schablontiden skiljer sig åt beroende på objekttypens komplexitet. Exempelvis förväntas länsstyrelsen enligt modellen förlägga mer handläggningstid för tillsyn på en IED-anläggning än på ett naturreservat. Utifrån det bedömda tillsynsbehovet beräknas sedan behovet av resurser för att utföra tillsynen. I denna beräkning utgår länsstyrelsen från att en heltidstjänst kan handlägga tillsynsärenden 75 % av den arbetade tiden. Övrig tid är sådan tid som behövs för att fullgöra arbetet, men som inte är att se som handläggning av tillsynsärenden, exempelvis planering, samordning etcetera. Länsstyrelsen multiplicerar sedan behovet av resurs med 800 kr per timme, vilket är den kostnad för bland annat tillsyn av vattenverksamhet som verksamhetsutövare betalar enligt FAPT. Dessa 800 kr per timme är dock troligen

⁷ I figur 3 och 4 ingår dock inte de *övriga kostnaderna*

⁸ Naturvårdsverkets årliga uppföljning av miljöbalkstillsynen 2018.

tänkta att även ta höjd för sådan tid som länsstyrelsen i modellen redan adderat när de tagit höjd för att en resurs endast handlägger tillsynsärenden 75 % av tiden. Det finns här skäl att undersöka om det görs en dubbelräkning av vissa delar av länsstyrelsens bedömda behov av resurser. Denna dubbelräkning skulle dock maximalt kunna stå för 25 % av det bedömda resursbehovet, men troligen långt mindre än så.

Utöver detta kan det också konstateras att om länsstyrelsen skulle genomföra all den tillsyn som de beskriver i sina behovsutredningar så skulle de också kunna ta ut mer avgifter, åtminstone för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Detta framgår inte i den beräkning som görs i tabell 6.

Oavsett den eventuella dubbelräkningen som beskrivs ovan kan konstateras att länsstyrelsen bedömer att tillsynsbehovet vida överstiger möjligheten att ta in tillsynsavgifter. Behovet av resurser uppgår enligt länsstyrelsen till 650 miljoner kr medan avgiftsintäkterna uppgår till ca 100 miljoner kr. Den tillsyn som inte kan täckas av avgifter är istället finansierad av skattebetalare. En del av denna tillsyn bör troligen även fortsättningsvis vara det, exempelvis obefogade klagomål.

I figur 3 och 4 framgår också att länsstyrelsens egna beskrivna kostnader för tillsynen understiger de kostnader som beräknats med schablonkostnaderna 800 kr/timme. Det finns goda skäl att djupare undersöka skälen till denna diskrepans. När länsstyrelsernas redovisade kostnader för tillsyn divideras med den utförda tillsynstiden framgår också variationer i de faktiska timkostnaderna. Dessa skillnader kan troligtvis endast delvis förklaras av regionala skillnader i förutsättningar såsom arbetsmarknad (lönekostnader) och storlek på län (avstånd till tillsynsobjekt). Vad skillnaderna beror på kan också behöva undersökas närmare.

Utvecklingsbehov

Naturvårdsverket välkomnar en översyn av förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordar att även de redovisningskrav som ställs på länsstyrelserna enligt 10 kap. 3 – 4 §§ FAPT ses över. I nuvarande form försvåras jämförelser mellan kostnader för tillsyn och behov av tillsyn i och med att reglerna avser olika omfattning av länsstyrelsernas totala tillsyn. I en översyn kan det samtidigt vara lämpligt att utreda möjligheterna att särskålla avgifterna för prövning respektive tillsyn vilket bland annat skulle förtydliga för verksamhetsutövare vad tillsyns- och prövningsavgiften avser, i synnerhet vid överlåten tillsyn. Det skulle också förenkla en beskrivning av avgiftsfinansieringen för länsstyrelsernas tillsyn, det vill säga hur stor del av tillsynen som finansieras av avgifter och hur stor del som finansieras av skatter.

I nuvarande konstruktion tillfaller intäkterna från länsstyrelsernas prövnings- och tillsynsavgifterna staten. Tillsynen finansieras sedan genom förvaltningsanslaget, och står inte i direkt proportion till avgiftsuttaget. Finansieringen av länsstyrelsernas tillsyn belystes i den så kallade miljötillsynsutredningen⁹ från 2017. Hur finansieringen påverkar länsstyrelsens tillsyn blir särskilt tydligt för överlåten tillsyn. I de fall återtag av överlåten tillsyn sker, bör en sådan förändring fullt ut återspeglas i länsstyrelsens anslag och motsvarande ifall tillsyn överlåts till kommun.

Under posten *övriga kostnader* redovisar länsstyrelserna en betydande del av kostnaderna för prövning och tillsyn, ca 100 miljoner kronor av totalt ca drygt 300 miljoner kronor. Dessa 100 miljoner kronor specificeras mer ingående i bilaga 1. Naturvårdsverket uppfattar dock att posterna, som bygger på länsstyrelsernas tidredovisningssystem, möjligen även innefattar andra verksamhetskostnader än de som kan härledas till tillsyn och prövning. Vidare föreligger det en relativt stor variation mellan länen hur tidsredovisningskoderna används. Även om huvuddelen av de övriga kostnaderna sannolikt är kopplade till tillsyn och prövning ger detta en osäkerhet kring hur väl länsstyrelsernas redovisningar avspeglar 10 kap. 3 § FAPT. Naturvårdsverket anser att principerna för vilka kostnader som ingår i tillsynsavgiften ska vara den samma oavsett om det är stat eller kommun som har tillsynen. Sveriges kommuner och regioner har sedan länge arbetat med taxemodeller som belyser detta. De avgifter som framgår av FAPT:en har inte motsvarande transparens.

Det finns också skäl att se över länsstyrelsens modell för behovsutredning avseende beräkningarna av resursbehov och avgiftsuttaget. Detta beskrivs mer utförligt i analysen av länsstyrelsens beräknade kostnader för tillsynen ovan.

⁹ SOU 2017:63 Miljötillsyn och sanktioner, se sid 303 ff.

Bilaga 1

Länsstyrelsens övriga intäkter och kostnader

2019	Länsstyrelserna (sammanlagt) Intäkter/ Kostnader i TKkr	LÄNSSTYRELSEN I BLEKINGE LÄN	LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I GOTLANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I GÄVLEBORGS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I HALLANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I JÄMTLANS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I JÖNKÖPINGS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I KALMAR LÄN	LÄNSSTYRELSEN I KRONOBERGS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I NORRBOTTENS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN	LÄNSSTYRELSEN I STOCKHOLMS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I SÖDERMANNALANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I UPPSALA LÄN	LÄNSSTYRELSEN I VÄRMLANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERNORRLANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I VÄSTMANLANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I VÄSTRA GÖTALANDS LÄN	LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄN	LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTALANDS LÄN	
		202100-2320	202100-2429	202100-2312	202100-2437	202100-2353	202100-2452	202100-2288	202100-2304	202100-2296	202100-2478	202100-2346	202100-2247	202100-2262	202100-2254	202100-2395	202100-2460	202100-2445	202100-2411	202100-2361	202100-2403	202100-2270	
	Kostnader																						
5301	Övergripande planering och samordning inom vattenverksamhet och vattenförvaltning	30 505	264	1 961	527	2 401	402	403	911	3 034	1 334	1 341	980	2 556	853	535	305	790	1 018	2 358	7 636	531	364
5308	Extern och intern information inom vattenverksamhet och vattenförvaltning	1 763	19	4	39	201	21	46	3	7	99	15	191	12	127	122	41	29	1	143	504	104	32
5309	Kompetensutveckling inom vattenverksamhet och vattenförvaltning	4 737	143	216	38	428	65	87	105	183	119	228	521	300	327	60	52	158	217	294	817	297	82
5310	Övergripande inom prövning av vattenverksamhet	3 887	121	120	60	144	25	354	182	12	125	69	998	44	143	89	200	205	48	37	632	249	31
5350	Övergripande inom tillsyn vattenverksamhet	8 403	867	596	176	5	41	420	129	745	547	215	1 414	272	123	124	229	320	115	235	1 530	222	81
5501	Övergripande planering och samordning inom miljöfarlig verksamhet	43 428	799	2 994	1 330	2 226	604	805	3 146	1 392	1 263	1 177	4 336	4 093	1 258	1 415	1 552	2 098	2 369	3 408	3 055	2 753	1 354
5508	Extern och intern information inom miljöfarlig verksamhet	2 731	62	48	96	29	95	42	74	69	43	111	690	22	267	242	62	234	24	112	72	83	253
5509	Kompetensutveckling inom miljöfarlig verksamhet	7 485	187	534	217	377	185	226	261	220	276	121	1 241	334	185	208	192	478	274	149	611	473	736
5516	Prövning av dispenser och alternativvården utifrån EU:s industriemissionsdirektiv	299	0	49	0	3	0	0	0	0	0	0	8	0	2	19	0	0	83	0	0	119	18
5555	Miljösanktionsavgifter, åtalsmålan (inspektion och kontroll)	584	15	21	51	0	11	18	17	3	9	24	13	25	49	45	68	42	26	0	53	51	43
55574	Miljörapporter (inspektion och kontroll) för IED-anläggningar	818	0	29	14	40	29	11	17	0	31	38	148	94	35	3	87	33	0	69	0	58	83
55575	Miljösanktionsavgifter, åtalsmålan (inspektion och kontroll) för IED-anläggningar	100	0	0	0	0	7	1	0	0	0	0	9	13	10	2	3	9	0	0	0	46	0
55576	Anmälningssärenden gällande ändring av tillståndspliktiga IED-anläggningar	756	0	14	12	23	33	0	62	0	13	10	184	79	38	0	70	0	0	66	0	70	82
SUMMA		105 496	2 477	6 586	2 559	5 876	1 518	2 413	4 908	5 667	3 858	3 351	10 732	7 845	3 416	2 863	2 860	4 396	4 174	6 872	14 912	5 056	3 157

Bilaga 2

Kompletterande begäran om länsstyrelsernas nedlagda tid (h) för tillsyn

VÄS	Väsenämning	BLEKINGE	DALARNA	GOTLAND	GÄVLEBORG	HALLAND	JÄMTLAND	JÖNKÖPING	KALMAR	KRONBERG	NORRBOTTEN	SKÅNE	STOCKHOLM	SÖDERMANLAND	UPPSALA	VÄRMLAND	VÄSTERBOTTEN	VÄSTERNORRLAND	VÄSTMANLAND	VÄSTRA GÖTALAND	ÖREBRO	ÖSTERGÖTLAND	Alla län	
535	Tillsyn av vattenverksamhet																							
5350	Övergripande inom tillsyn vattenverksamhet	1 496	1 218	494	6	136	627	464	1 522	1 662	375	2 927	352	198	486	371	1 044	283	513	3 204	397	178	17 953	
53511	Anmälan enligt 11 kap 9a § miljöbalken	1 938	1 479	697	1 743	552	687	1 945	1 843	1 795	4 261	2 916	2 199	1 664	639	2 573	1 034	1 924	845	9 302	1 006	1 307	42 348	
53512	Anmälan enligt 11 kap 15 § miljöbalken	-	-	21	-	80	-	8	10	20	7	606	7	-	60	2	20	-	68	109	-	-	1 018	
53521	Markavvattning planerad/egeninitierad tillsyn	-	-	15	461	-	26	18	9	-	78	5	-	-	33	4	30	2	-	191	43	4	917	
53522	Dammsäkerhet planerad/egeninitierad tillsyn	369	1 405	-	581	42	513	262	161	201	1 456	579	84	75	85	945	1 328	1 132	85	1 935	616	742	12 595	
	Övrig vattenverksamhet																							
53523	planerad/egeninitierad tillsyn	850	1 461	98	1 150	49	83	861	687	486	1 459	3 734	1 839	60	435	2 076	914	1 595	1 041	5 348	650	961	25 837	
53531	Markavvattning händelsestyrd tillsyn	49	52	119	89	-	94	78	11	19	94	73	106	50	31	4	47	9	134	190	197	103	1 547	
53532	Dammsäkerhet händelsestyrd tillsyn	14	28	-	9	70	70	7	-	-	-	2	8	-	-	107	50	-	-	194	27	4	375	
	Övrig vattenverksamhet händelsestyrd tillsyn																							
53533		181	820	193	1 191	865	500	945	680	485	2 648	2 477	1 859	113	178	1 450	989	416	499	4 137	1 548	702	22 876	
VÄS	Väsenämning																							
555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet																							
5550	Övergripande inom tillsyn av miljöfarlig verksamhet	242	147	258	7	217	52	142	1 341	240	26	2 046	68	874	46	322	1 042	625	57	6 597	317	2 339	17 004	
5551	Avgifter för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet	35	426	24	23	47	114	157	288	56	50	210	206	94	31	139	152	62	76	465	69	73	2 795	
5553	Planerad/egeninitierad tillsyn av miljöfarlig verksamhet	271	954	303	1 052	484	626	815	582	1 203	1 037	2 333	1 558	1 060	428	1 807	3 148	4 028	493	6 755	484	2 771	32 192	
5554	Miljörapporter (inspektion och kontroll)	190	226	205	203	96	363	380	208	354	63	537	324	356	77	467	483	574	93	689	204	270	6 361	
5555	Miljöanktionsavgifter, åtalansmälan (inspektion och kontroll)	25	33	80	-	19	30	37	3	21	43	25	40	80	74	118	78	44	-	91	88	84	1 012	
5556	Händelsestyrd tillsyn av miljöfarlig verksamhet	190	386	264	1 183	600	3 309	2 922	1 355	501	1 047	2 017	1 355	2 097	78	1 415	982	3 109	1 111	5 091	501	2 622	32 136	
55570	Övergripande inom tillsyn enligt EU:s industriemissionsdirektiv	4	49	-	15	3	-	70	4	12	14	50	160	35	-	37	151	27	22	305	8	156	1 118	
55571	Prövning av dispenser och beslut om undantag från BAT-slutsatser och gränsvärden	-	16	-	3	-	-	-	-	-	-	6	1	-	7	-	-	120	-	-	14	1	167	
55572	Planerad/egeninitierad tillsyn av IED-anläggningar	61	254	13	559	382	34	466	122	558	282	2 088	1 179	572	44	1 425	610	109	219	2 406	606	900	12 887	
55573	Händelsestyrd tillsyn av IED-anläggningar	61	246	188	745	203	65	1 170	310	47	59	1 092	342	181	13	1 129	170	17	807	1 002	964	858	9 668	
5558	Anmälningsärenden gällande ändring av tillståndspiktlig verksamhet	190	46	73	32	40	161	126	517	181	115	392	458	42	-	217	135	201	73	209	99	247	3 556	